

ДЕЦА И ДУХОВЕН ЖИВОТ

- Отче, една майка дава светена вода на детето си, а то я плюе. Какво да прави?

- Нека се моли за детето си. Може би и начинът, по който му дава светената вода, предизвиква противна реакция. За да вървят децата по Божия път, трябва и родителите да живеят правилен духовен живот. Някои вярващи родители се опитват да помогнат на децата си да станат добри деца, не защото се грижат за спасението на душите им, но защото искат да имат добри деца. Тоест, повече ги притеснява какво ще кажат хората за децата им, отколкото това, че може да отидат в ада. Но в такъв случай как да помогне Бог? Целта не е децата насила да ходят на църква, а да обикнат църквата. Не да вършат доброто насила, а да го почувстват като необходимост. Детските души чувстват невидимо светия живот на родителите си и тогава те по естествен начин стават послушни. Така израстват в атмосфера на благоговение и с двойно здраве ⁷, без психически травми. Ако родителите насилват детето си поради страх Божий, тогава Бог помага и детето получава полза. Ако обаче го правят от егоизъм, тогава Бог не помага. Много често децата страдат поради гордостта на родителите.

- Отче, някои майки ни питат как да се молят три-четиригодишни деца?

- Кажете им: "Ти си майка; виж сама колко издържа детето ти". Да не им налагат режим.

- Отче, може би децата, които идват с родителите си на бдения, се изморяват?

- Нека ги оставят по време на утренята малко да си починат и да ги вземат в храма за светата Литургия.

Майките трябва да учат децата си да се молят още от малки, но без да ги насилват. Навремето хората от селата на Кападокия живеяха в една аскетическа традиция. Родителите отиваха с децата си в уединени места и там правеха поклони и се молеха със сълзи; и така учеха децата да се молят. Когато турците отиваха вечер да ги ограбват, минаваха покрай параклисите, чуваха плач и се чудеха. "Хубава работа, какво става тук? Тия през деня се смеят, през нощта плачат?" Не можеха да разберат какво става.

По молитвите на малките деца могат да стават чудеса. Каквото просят от Бога, Той им го дава, защото са невинни и Бог чува тяхната чиста молитва. Спомням си веднъж, когато родителите ни бяха отишли на полето, бяха ме оставили вкъщи с двамата ми по-малки братя. Внезапно небето почерня и заваля дъжд като из ведро. Казахме си: "Какво ли правят сега родителите ни? Как ще си дойдат вкъщи?" Двамата по-малки започнаха да плачат. Казах им: "Елате да

помолим Христос да спре дъжда". Коленичихме и тримата пред иконостаса и се помолихме. След няколко минути дъждът спря.

Родителите трябва с разсъждение да помагат на децата си още от малки да се доближат до Христа и от малки да преживяват висшите духовни радости. Когато започнат да ходят на училище, трябва постепенно да ги научат да прочитат по някоя духовна книга и да им помагат да живеят духовно. Тогава ще бъдат ангелчета и с молитвата си ще имат голямо дръзновение пред Бога. Такива деца са духовен капитал за дома. Особено житията на светиите помагат много на малките деца в духовния живот. Аз като малък вземах някои жития, които се намираха по онова време, и отивах в гората; четях, молах се. Летях от радост. От десет до шестнадесетгодишен, когато започна гръцко-италианската война, живеех безгрижен духовен живот. Детските радости са чисти, отпечатват се у човека и много го трогват, когато порасне. Ако децата живеят духовно, ще бъдат радостни в този живот, а в другия ще се радват вечно близо до Христа.

Автор: Св. Паусий Светогорски

Източник: За семейния живот, Слова - том 4